

ئافره تان:

يار مهتيت بو دابين دهكريت ئه گهر له لايهن هاوسهر هكتهوه يان ئەندامێکی خێزانەكتهوه دو چاری دهستدریژی ببیت

دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال چییه؟

دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال برینیه له دهستدریژی و تووندوتیژی له لايهن هاوسهریکی نزیکهوه یان له لايهن ئەندامی خێزانەكتهوه. حكومهتەكانی سكۆتلەندا و بەریتانیا ناگاداران كه چەندین جۆر و شیوازی دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال ههیه. لهوانه دهستدریژی و تووندوتیژی:

- سۆزداری (عاتیفی)؛
- جهستی؛
- سێكسی (جنسی)؛ یاخود
- دارایی (پاره)؛

دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال له ههر كاتێكدا بێت دهشیت دو چاری ههر كەسێك بێت، بێگۆیدانه ئهوهی نایا توخمی كەسهكه چیه (نێرینه یان مێینه) یاخود نایا باری نارهزووی سێكسی چیه. ئهگهر چی پیاو و ئافرهت ههر دووکیان دو چاری دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال دهن، بهلام زۆر بهی قوربانیهكانی دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال برینین له ژنان و مندالان.

ئهگهر توو دو چاری ئهم جۆره رهفتاره بوویت، گرنهگه ئهوه بزانیته كه دهتوانیت داوای یارمهتی و پشتگیری بكهیت. دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال ههمیشه كاریکی ناپهسهنده و ریگهه پینادریته. نهخوشخانهكان، پارێزهرهكان (موحامیهكان) و پۆلیس زۆر به جیددی دهر وانه خهبردان له مهسلهی دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال.

چۆن دهتوانیت یارمهتیت بدریت؟

Scottish Refugee Council (سكۆتیش ریفیوجی كاونسل - ئهجمهنی پهنا بهرانی سكۆتلەندا) پابهنده به دا بێنکردنی خزمهتگوزاریی ههستیارانه بو ههر كەسێك كه دو چاری دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال بووبیت. ئهگهر توو پیمان بلێیت كه دو چاری دهستدریژی و تووندوتیژی ناومال بوویت، ئیمه زۆر به جیددیوه لێی دهر واین بێگۆیدانه ئهوهی نایا رهفتاره كه چ جۆر و شیوازیك بووه. سكۆتیش ریفیوجی كاونسل دهتوانیت به ئهم ریگانهی خوار مه یارمهتیت بدات:

- ئیمه دهتوانین كار مهندیکی كهیسوهر كهری ئافرهتت بوو تهرخان بكهین ئهگهر توو پیت باشتربیت كه مهسلهكه لهگهڵ ئافرهتییكی تر دا باس بكهیت؛
- ههر وهها ئهگهر بتهویت ئیمه ههول ددهین كه موتهر جیمیکی ئافرهتت بوو ریكخهین؛
- ههموو ئهوه زانیاریانهی توو پیمانی دهلێیت ئیمه به نهینی دهیانپاریزین. ئهوه شتانهی توو پیمانی دهلێیت، ئیمه به بێ رهزامهندی خۆت لهگهڵ ههچ كەسێكی تر دا باس و تاوتویی ناكهین. لهوانه تهنا ته لهگهڵ هاوسهرهكشندا باسی ناكهین. ئیمه تهنها له حالهتێكدا دهیت به كەسێكی تر بلێین ئهگهر توو خۆت یان مندالهكانت ههر ئیستاكه له ژێر مهترسیی جهستهیدابن؛

- ئىمه دوتوانىن پەيوەندىيىت بۇ رېكخەين لەگەل ئەو دەزگا پىسپۆر و تايىبەتمەندانەدا كە دوتوانن پىشتىگىرىي سۆزدارى و رېنمىي و نامۆزگارىت دەربارەي چۆنىەتى رۆوبەر ووبوونەوەي مەسەلەي دەستدرىژى و توندوتىژىي نامال بۇ دابىن بگەن؛
- ئەگەر بە ھۆي مەسەلەي دەستدرىژى و توندوتىژىي نامال دەتەوت مأل و خانووبەرەكەي ئىسنات بەجىبەئىيەت، ئىمه دوتوانىن زانىارى و نامۆزگارىيەت پىدەين دەربارەي رىگەكانى بەدەستكەوتنى خانووبەرەي تر؛
- ئەگەر بە ھۆي مەسەلەي دەستدرىژى و توندوتىژىي نامال ھاوسەرەكەت بەجىبەئىيەت، دەشەت بتوانىت كە بە ناوى خۆتەو داواي پەنابەرى بگەيت. ئىمه دوتوانىن يارمەتەيت بەين كە پەيوەندى بە نوپنەرىكى ياسايىەو (موھامىيەكەو) بگەيت كە دەتوانىت سەبارەت بە ئەو مەسەلەيە نامۆزگارىيەت بگات.

The Scottish Refugee Council 5 Cadogan Square
(170 Blythswood Court) Glasgow G2 7PH
تەلەفون: 0141 248 9799
نېمىل: info@scottishrefugeecouncil.org.uk
مأپەر: www.scottishrefugeecouncil.org.uk
ژمارەي تومار وەكو رېكخراوئىكى خىرخوازى: SC008639

